

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Dessewffy, Dávid és Társai Ügyvédi Iroda (**felperes jogi képviselőjének címe**, ügyintéző: dr. Dávid Alíz ügyvéd) és a Budapest 202. sz. Ügyvédi Iroda (**felperes jogi képviselőjének címe**, ügyintéző: dr. Nagyházi Zoltán ügyvéd) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek, a dr. Papp Géza ügyvéd(**I. rendű alperes jogi képviselőjének címe**) által képviselt dr. I. rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe**) I. rendű, a dr. Nagy N. Károly (**II. rendű alperes jogi képviselőjének levelezési címe**, **II. rendű alperes jogi képviselőjének címe**) ügyvéd által képviselt II. rendű alperes neve (**II. rendű alperes címe**) II. rendű, a dr. Páhi Sándor (**III. rendű alperes felszámolójának címe**) felszámolóbiztos által képviselt **III. rendű alperes neve (III. rendű alperes címe)** III. rendű és a dr. Nagy N. Károly (**IV. rendű alperes jogi képviselőjének levelezési címe**, **IV. rendű alperes jogi képviselőjének címe**) ügyvéd által képviselt IV. rendű alperes neve (**IV. rendű alperes címe**) IV. rendű alperesek ellen megállapítás iránt indított perében a Balassagyarmati Törvényszék 2012. november 5-én meghozott 22.G.21.263/2009/151. számú ítélete ellen a felperes részéről 154. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

#### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. és a IV. r. alperes részére egyenként 50.000 (Ötvenezer) forint másodfokú eljárással felmerült ügyvédi költséget, valamint az illetékes állami adóhatóság felhívására - a felhívásban megjelölt módon és számlára - fizessen meg az Államnak további 6.000 (Hatezer) forint le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

#### I n d o k o l á s:

Az irányadó tényállás szerint a III. rendű alperes (előző elnevezése: K. Kft.) fő tevékenysége vékonyrétegű ... gyártó berendezések, gépsorok fejlesztése, gyártása és értékesítése volt, melynek tulajdonosai többek között az I. és II. rendű alperesek voltak. Az alperesek üzleti kapcsolatban álltak a felperesi társaság képviselőjére is jogosult S.H. ...i üzletemberrel. 2006. év közepén a III. rendű alperes tulajdonosai - a nemzetközi piacon mutatózó igényekre figyelemmel - elhatározták, hogy a III. r. alperes által gyártott berendezésekkel maguk gyártják a ...eket, melynek érdekében a III. rendű alperes, mint alapító és egyszemélyi tulajdonos 2006. november 21-én megalapította a jelen perben félként nem szereplő E. Kft-t, melynek neve a későbbiekben H. Kft-re változott (a továbbiakban: adós), ügyvezetője az I. rendű alperes lett.

2006. év decemberében pedig ...i székhellyel megalakult az E. társaság, amely gazdasági társaság 2006. december 21-én megszerezte a III. r. alperes üzletrészenek 100 %-át. A III. rendű alperesnek 2007. évben a II. rendű alperes lett az ügyvezetője.

Az adós 2007 január 15-én ... gyártás céljára 5 év határozott időtartamra bérbe vette a T. Kft-től a ..., ... szám alatt található ingatlant. Az üzemcsarnok bérleti szerződése értelmében az adós felszámolása esetén a III. rendű alperes válik a bérlemény bérlőjévé a szerződésben meghatározott feltételekkel.

A ...i üzemben a gyártókapacitás felállításához tőkebevonásra volt szükség, ezért a III. r. alperes, mint az adós egyszemélyi tulajdonosa a S.H. és H.B. tulajdonát képező ...i ... céget bízta meg befektető felkutatásával. Ennek keretén belül a felperes, mint kölcsönadó, az adós, mint kölcsönvevő, valamint a III. rendű alperes, mint zálogkötelezett 2007. június 18-án kölcsönszerződést írt alá, mely szerint a felperes 4.000.000 euró összeget utalt át az adós számlájára. A szerződés - egyebek mellett - tartalmazta azt, hogy a „felek mindegyike elfogadja, hogy a Kölcsön része egy átfogó ügyletnek, amelyben a Hitelezőhöz kapcsolódó cég 14-16 %-os érdekeltséget szerez [az Adós anyavállalatát]-ban”, illetve rögzítették azt is, hogy a tőkeösszeg kizárólag társasági célokra használható, és abból nem folyósíthat juttatásokat az üzletrész-tulajdonosainak. A tőkét a korábbiak teljesülése esetén, annak időpontjában kell visszafizetni: azon a napon, amikor az A Melléklet alatt csatolt Letéti Szerződésben foglalt letét megszűnik, vagy azon a napon, amelyen az adós 4.000.000 euró összegű tőkeemelést hajt végre, illetve 2007. szeptember 18-án. A „B Mellékletként csatolt Zálogszerződés értelmében a zálogkötelezett zálogjogot enged az Adós társaságban lévő üzletrészeire vonatkozóan” a kölcsön biztosítékeként.

A kölcsön biztosítékeként kötött megállapodásban az előzményben - többek között - ugyancsak rögzítést nyert, hogy a kölcsönadó 4.000.000 euró összeget fog adni az adósnak, ami „része egy átfogó tranzakciónak, melyben a Kölcsönadóval kapcsolt társaság a (Kölcsönvevő anyacégében) 14-16 % részesedést szerez majd”, míg a megállapodásban arról rendelkeztek, hogy a szerződés aláírásával az üzletrészt letétbe helyezik a megjelölt ügyvédi irodánál a kölcsön teljes visszafizetése biztosítékeként, mely letétről letéti szerződés rendelkezik. Ezen letéti szerződés „...” a szerződés mellékletét képezi.

A szerződés mellékletét képező letéti megállapodás - ugyancsak megállapítja a kölcsön tényét „annak az átfogó tranzakciónak a részeként, amelyben a P. (az E.-hoz kapcsolódó társaság) meg akarja szerezni a ... jövőbeli anyavállalata, nevezetesen a ... részvényeinek a 15 %-át". Rögzítette azt is, miszerint a III. r. alperes zálogba adja a részvényeit a kölcsön visszafizetés biztosítékeként, illetve, hogy a megállapodás annak érdekében készült, hogy „biztosítsa az átfogó tranzakció megvalósítását, amely a kölcsön visszafizetése, a ... saját és szavazó részvénytőkéje 4,16 % P. általi megvásárlására, és a ... által az E. részvénytőke 100%-ának megszerzésére (E.), terjed ki". Ezért a megállapodás 3. szakaszában a felek úgy rendelkeztek, hogy a „P. és a ... között a részvény adásvételi szerződés aláírása után (részvény vételi szerződés), a P. a ...-nak - ügyvédi irodának - átutal 6.000.000 euró összeget, mint a részvények ellenértékét. A 6.000.000 euró kifizetését a P. 2007. szeptember 18-án vagy előtte végzi el", mely összegből az ügyvédi iroda 4.000.000 euró összeget az E. ...-nek utal át az adós nevében. E megállapodást azonban a még megalapításra váró ... és az ügyvédi iroda képviselője nem írta alá, míg aláírásra került a felperes, az adós, a III. r. alperes és a P. ... részéről, mely utóbbi képviselőjében a felperest is képviselni jogosult S.H. írta alá.

A felperes a kölcsönszerződés szerinti euró összegét átutalta az adósnak, azonban a szerződésben szereplő P. ... a letéti megállapodás szerinti 6.000.000 eurót nem utalta át a letétkezelő ügyvédi irodának, így a 4.000.000 euró sem került átutalásra a felperesnek.

A letéti megállapodásban ...-ként említett társaság P. néven megalakításra került és az E. ... részvényei 100%-ának tulajdonosa lett. E társaságnak ezáltal az E. cégcsoport tagjai - köztük az I. és II. rendű alperesek is - részvényeseivé váltak.

Az adós a felperes által átutalt 4.000.000 eurót felhasználta, melynek egy részét (739.000.000 forint összeget) a bérelt üzemcsarnoknak az alkalmazni kívánt technika fogadására való alkalmassá tételére fordította, míg összesen 450.000.000 forint összeget a 2007 nyarán megkötött kölcsönszerződésekkel az anyacégének utalt a III. r. alperes által gyártandó berendezés gyártási költségének előfinanszírozására. A III. r. alperes által legyártott gyártósor azonban nem került az adós tulajdonába, a III. r. alperes a gépsort külső cég (F. Zrt.) számára értékesítette, mely cégtől visszabérelte, és a 2007. december 29-én megkötött, majd 2008. február 4-én módosított szerződéssel albérletbe adta az adósnak. Az albérleti szerződés szerint az összes, 60 hónapi bérleti díj összege 11.659.776 euró, melyből 1.100.000 euro+áfa (1.320.000 euro) induló díjként, míg ezt követően havonta bruttó 172.330 euro fizetendő. A bérleti díj rendezése akként történt, hogy az beszámításra került az előfinanszírozásra kölcsönként átutalt 450.000.000 forint összegbe. Az adós a gépsoron a gyártást - nem teljes kapacitással - 2008 januárjában kezdte el. A III. rendű alperes, mint az adós egyszemélyi tulajdonosa 2008. február 1-jén elhatározta a társaság alaptőkéjének 250.000.000 forint összeggel, azaz 308.000.000 forint összegre történő felemelését, melyet a IV. rendű alperes hajtott végre. Ezt követően az adós többségi tulajdonosa a IV. rendű alperes lett, míg a kisebbségi tulajdonos 58.000.000 forint törzsbetéttel a III. rendű alperes maradt.

A felperes az adóst a 2008. március 3-án írt és 2008. március 6-án átvett levelében felhívta a kölcsönszerződés alapján fennálló 4.000.000 euro tőke és járulékai tartozás megfizetésére, majd mivel ennek az adós nem tett eleget, a 2008. április 3-án előterjesztett kérelmében az adós felszámolását kérte a bíróságtól. A ... Bíróság a felperes kérelmére az adós felszámolását elrendelte, melynek közzétételére 2009. június 8-án került sor. A felperes a követelését hitelezői igényként érvényesítette a felszámolási eljárásban.

-.--.-.-.

A felperes a 2009. október 28-án előterjesztett keresetében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperesnek, mint az adós ügyvezetője felelősségének a megállapítását kérte, míg a II. rendű alperes, mint az adós 2008. január 31-éig egyszemélyi tulajdonosa (a III. rendű alperes) ügyvezetőjének, majd az adós minősített többséget biztosító befolyással rendelkező tagjának (a IV. rendű alperesnek) a résztulajdonosa és igazgatóságának tagja vonatkozásában a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés és (3) bekezdése alapján terjesztette elő a keresetét, előadva, hogy a II. r. alperes az adós döntéseinek a meghozatalában ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt.

A III. rendű alperes, mint 2008. február 1. napjáig az adós egyszemélyi tulajdonosa, és a IV. rendű alperes, mint 2008. február 1. napjától az adós minősített többséget biztosító befolyással rendelkező tagja vonatkozásában a Cstv. 63. § (2) bekezdésében írtak alapján annak megállapítását kérte, hogy a tagokat az adóssal szemben folytatott tartósan hátrányos üzletpolitikára figyelemmel korlátlan és teljes felelősség terheli az adós tartozásaiért, amennyiben az adósi vagyon nem fedezi a felperes követelését.

Az I. és II. rendű alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelem indokaként előadta, miután 2007 augusztusában egyértelművé vált az alperesek számára, hogy a P. ... részéről a befektetés nem fog megvalósulni, és a kölcsönt nem lesz képes visszafizetni, a megjelölt szerződések megkötése és az adós működésének a továbbfolytatása a hitelezők érdekeivel ellentétes volt. Az elvárható magatartás az lett volna, ha az adós működését befejezik, és a vagyonát értékesítik. Felperesi álláspont szerint az I. és II. r. alperesek az adós 2007. évre vonatkozó beszámolójának a letétbe-helyezési és közzétételi kötelezettségét elmulasztották, így a Cstv. 33/A. § (2) bekezdés szerinti vélelem is fennáll. Az adós vagyona a fenti magatartás miatt 3.541.336 euróval csökkent, mely összeg a bérleti díjként kifizetett 2.441.336 euró bérleti díjból és az 1.100.000 euró „induló díjból” tevődik össze.

A III. és IV. rendű alperesek által az adós felé folytatott hátrányos üzletpolitika megvalósulását pedig a felperes abban látta, hogy céljuk nem a társaság működésének a beindítása, hanem a társaságba harmadik személy hitelezőktől (elsősorban a felperestől) hitelként bevont tőkeösszeg kivonása, és harmadik személyek részére való átjátszása volt. Ezt igazolja az is, hogy az adóssal szemben a felszámoláskor 2.553.000.000 forint összegű hitelkövetelés állt fenn, melyhez képest az ügyvezető által készített zárómérleg szerint az adós vagyona 1.500.000.000 forint volt.

Tévesen került továbbá 1.400.000.000 forint befektetett eszközök értékeként

feltüntetésre, ugyanis a befektetett eszközök értéke valójában nulla. A gyárcsarnok átalakítására fordított 739.000.000 forint ugyanis idegen tulajdonban lévő ingatlanra fordított befektetés, amely beruházásként nem értékelhető, de nem az adós tulajdonát képezi a kutatás-fejlesztésre aktivált 640.000.000 forint befektetett eszköz sem. Jelentős, további kiadás merült fel a bérleti óvadék, a bérleti díj, illetve a gyártósor bérleti díja kapcsán, míg az adós évi 25.000.000 forint összegű árbevételt ért el.

Az I. rendű alperes elsődlegesen a felperes perképességének az igazolása hiányában a per megszüntetését kérte. Álláspontja szerint nem megfelelőek a felperesi jogi képviselők meghatalmazásai, illetőleg nem állnak fenn a megállapítási kereset feltételei sem. A II., III. és IV. rendű alperesek a keresetlevél hiányosságaira hivatkozással szintén a per megszüntetését kérték, valamint hatásköri és illetékességi kifogást is előterjesztettek. A törvényszék a per megszüntetése iránti kérelmet elutasította, illetve hatáskörét és illetékességét megállapította.

Az I. és II. r. alperesek a keresettel szembeni érdemi védekezésüket arra alapították, hogy a kölcsönszerződés egy átfogó több résztvevővel tervezett beruházás egyik eleme volt, amely megvalósulásának az elmaradása éppen a felperesi érdekkör terhére róható. Álláspontjuk szerint a hitelezői érdekek elsődlegessége szerint jártak el azzal, hogy a beruházás megvalósításában bízva azt nem hátráltatták, hanem a működés megvalósulását szorgalmazták.

A III. r. alperes érdemi ellenkérelmében azt hangsúlyozta, hogy a befektetés megghiúsulását követően az adós működésének a finanszírozásában jelentős szerepet vállalt, a IV. r. alperes pedig arra utalt, hogy vele szemben a felperes nem jelölt meg konkrét, a hátrányos üzletpolitika folytatását megalapozó magatartást.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A pereszes felperest kötelezte a II. és IV. r. alperesek ügyvédi munkadíjának, valamint az állam javára járó költségnek a megfizetésére.

Megállapította, hogy a 2007. üzleti év vonatkozásában az éves beszámoló először 2009. január 26-án, majd ugyanaz a mérleg 2009. május 26-án került a cégbírósághoz benyújtásra, míg 2008. év vonatkozásában a felszámoló tett eleget e kötelezettségnek. Mivel a mérleg 2007. év vonatkozásában 2008. május 31. napjáig leadásra nem került, így az adós részéről mulasztás történt, melyért a felelősség az adós ügyvezetőjét, az I. rendű alperest terheli a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése értelmében. A törvényszék rámutatott arra is, mivel a II. rendű alperes az adóst érintő döntések meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt, így a letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség elmulasztásáért a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti személyt is ugyanaz a felelősség terheli, mint az (1) bekezdés szerinti vezetőt.

Ezt követően vizsgálta a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében megjelölt további feltétel, a vagyonsökkenés fennállását, mivel megállapítási keresetnek csak akkor van helye, ha a vezetői magatartás a társaságnál vagyonsökkenést eredményez.

E körben megállapította, hogy a számviteli adatok alapján a vagyonsökkenés megvalósult, az adós vagyona (eszközei és kötelezettségei különbözete) folyamatosan csökkent, de ezt tükrözi a saját tőke és a jegyzett tőke folyamatosan

növekvő negatív aránya is. Utalt arra, hogy a hitelezői érdekek sérelmének véելmezése alapján a bizonyítási teher megfordult, így az I. r. és II. r. alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az adós fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően az ügyvezetési feladataikat a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látták el.

Megállapította, hogy a felperes által folyósított összeg részben a bérelt üzemcsarnok ... gyártásra történő alkalmassá tételére került felhasználásra 739.000.000 forint értékben, részben 450.000.000 forint összegben a III. rendű alperesnek került átutalásra a gyártási költségek részleges előlegezéseként. A mérleg szerint 2007. év végén az adós összes kötelezettsége 1.334.500.000 forint volt, melyből a felperes által folyósított rövid lejáratú kölcsön összege 1.013.400.000 forint. Rögzítette továbbá, hogy az adós felszámolási eljárásában bejelentett hitelezői igények összege 2.551.904.683 forint, és a két legnagyobb hitelező a felperes (1.492.717.399 forint), valamint a III. rendű alperes (916.123.128 forint).

A fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának vizsgálata körében kifejtette, hogy a felperes által folyósított kölcsön rövid lejáratú kötelezettségként került nyilvántartásba vételre. Amennyiben befektetésként került volna átutalásra, akkor ezen összegnek a jegyzett tőkében kellett volna megjelennie, ami által az eszközök és a kötelezettségek különbözete nem lett volna negatív. Kiemelte, hogy a rendelkezésre álló okiratok alapján a felperes által kölcsönként folyósított összeg egy átfogó befektetési tranzakció része, míg a felperes, a P. ..., a III. r. alperes és az adós által aláírt letéti megállapodás szerint annak egyik célja a felperes által nyújtott kölcsön visszafizetése volt. E megállapodásban a P. ... 2007. szeptember 18. napjáig 6.000.000 euró befektetés utalását vállalta, melyből 4.000.000 euró a felperesnek kerül kiutalásra a felperes által az adós részére nyújtott kölcsön kiegyenlítése céljából. Bár nem vitásan e megállapodás nem került minden szerződő fél által aláírásra, azonban az az okiratból megállapítható, hogy a felperesi érdekkör eredeti célja a ...gyártásba történő befektetés volt, míg a kölcsönszerződés megkötésére likviditási okok, valamint időhiány miatt került sor azzal, hogy az a tervezett beruházásból kerül kiváltásra. Ezt támasztják alá ésszerűségi okok is, mivel irreális annak feltételezése, hogy az akkor induló beruházás eredményéből három hónapon belül a kölcsön visszafizethető, de emellett a letéti megállapodást maga a felperes is aláírta. Ezért a kölcsönszerződés csak a tervezett átfogó beruházási tranzakció elemeként, annak egyéb elemeivel együtt értékelhető, és az alperesek alappal számíthattak a befektetés megvalósulására és a kölcsön beruházásból történő kiváltására. Az elsőfokú bíróság rögzítette, az alperesek számára csupán 2007 augusztusában vált nyilvánvalóvá, hogy a letéti megállapodás szerinti befektetés a P. ... részéről nem fog megvalósulni, azaz a felperes által folyósított kölcsön az ígért befektetésből nem kerül kiváltásra. Ezért az összeg visszafizetésére a felperes tudtával és vele együttműködve egyéb befektetési lehetőségeket kerestek, illetve S.H. fia több szakemberrel a P. ... megbízásából átvilágította az adóst, majd ezt követően 2008. március 3-án került sor a kölcsön visszafizetésére vonatkozó írásbeli felszólításra.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperesek számára a fizetési felszólítás kézhezvételekor, 2008. március 6-án vált egyértelművé, hogy a felperes nem kíván további befektetésre várni, és a kölcsön visszafizetését az adóstól várja. Vagyis az

alperesek ekkor kerültek abba a helyzetbe, hogy ésszerűen előre láthatták, hogy az adós a követelést a fizetési felszólítás kézhezvételét követő 15 napon belül nem lesz képes teljesíteni. Ezért a törvényszék a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját 2008. március 6. napjában, míg a fizetéseképtelenség bekövetkeztét 2008. március 21. napjában állapította meg azzal, hogy a felszámolást elrendelő jogerős végzés e tekintetben nem köti a törvényszéket.

A fentiek tükrében kifejtette, az alperesek Cstv. 33/A. §-a szerinti felelőssége 2008. március 6. és 2009. június 8. közötti időszak tekintetében vizsgálandó, és a bizonyítási teher megfordulására figyelemmel az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy ezen időszakban ügyvezetői feladataikat a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látták el. Ezen időszakban nevezettek 2008. augusztus 1-jén kutatási-fejlesztési szerződést, illetőleg 2008. december 8-án a 2007. január 15-én megkötött üzemcsarnok bérleti szerződés módosítására vonatkozó szerződést írtak alá.

Az adós és a III. rendű alperes között létrejött kutatás-fejlesztési megállapodás kapcsán megállapítható, hogy az adós számára kihasználatlan gyártókapacitásra vonatkozó szerződés - mely szerint az adós a III. r. alperes részére kutatás-fejlesztési feladatokat lát el, és a létrejövő szellemi termékek fölött a rendelkezési jogot a III. r. alperes gyakorolja - nem tekinthető a hitelezői érdekekkel ellentétesnek, még akkor sem, ha a megállapított díj (180.000 euro+áfa/hó) az adós által a III. rendű alperes részére fizetendő gépbérleti díjba kerül beszámításra. Ugyancsak nem tekinthető a hitelezői érdekekkel ellentétesnek az üzemcsarnok bérletére vonatkozó szerződés 2008. december 8-ai módosítása sem, mellyel a szerződésbe kezesként belépett III. rendű alperes készfizető kezességet vállalt az adós által fizetendő bérleti díj és egyéb költségek megfizetéséért. Egyéb olyan konkrét szerződéskötés pedig 2008. március 6. napjától 2009. június 8. napjáig terjedő időszakban nem merült fel, amely esetében az alpereseknek bizonyítaniuk kellett volna, hogy az a hitelezők érdekét szolgálta.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, az I. és II. rendű alpereseknek bizonyítaniuk kellett, hogy 2008. március 6. napját követően az adós működtetése és befektetők keresése, nem pedig a működés leállítása és az eszközök értékesítése szolgálta a hitelezők érdekeit. E körben rögzítette, hogy a fenti időszakban az adósnak az ítéletben felsorolt hitelezők felé 133.568.871 forint ki nem egyenlített tartozása keletkezett, mely hitelezőknek 77.115.315 forintot megfizetett, de ezen túlmenően - többek között - fizetett a III. r. alperes részére is 10.433.993 forintot, valamint további, a felszámolási eljárásban hitelezőként nem regisztrált partnerei felé is. Ezáltal az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az esedékes ossztartozásának mintegy 60%-át teljesítette ezen időszakban.

Az elsőfokú bíróság az üzem továbbműködtetése vonatkozásában rögzítette azt is, hogy a ...i üzemben végzett beruházás a vagyonértékelés szerint piaci értékkel akkor rendelkezik, ha az tevékenységet továbbfolytató vevő részére kerül értékesítésre. Ez esetben a beruházás piaci értéke megegyezik a műszaki értékkel, ami 560.000.000 forint, míg a felszámolási érték ennek a fele. Ha az épület nem az eredeti célra kerül hasznosításra, úgy a beruházás piaci értéke, illetve felszámolási értéke nulla.

A törvényszék az adós felszámolási eljárásában időközben elkészített és a bíróság által jóváhagyott közbenső mérleg és jelentés alapján megállapította, hogy az adós vagyona beépített állapotban bír jelentősebb piaci értékkel, így a felszámoló az ingatlant így hirdette meg. Mivel az értékesítés eredményre nem vezetett, így a beruházást az ingatlan tulajdonosa váltotta meg 150.000 euróért, míg további értékesíthetetlen vagyontárgyak miatt a záróanyag az elsőfokú ítélet meghozataláig nem készült el. A törvényszék megállapítása szerint mindezek az adatok azt az alperesi állítást igazolják, mely szerint egyben, működő üzemként a beruházás piaci értéke sokszorosa az eszközök önmagukban elenyésző, a felszámolási eljárás során 150.000 euróban megállapítható értékének. Az iparág speciális jellegére tekintettel azonban egyben, működő üzemként történő értékesítése nehézkes. Erre figyelemmel a hitelezői követelések megtérülésére a vállalkozás termelő tevékenységének a folytatásával, illetve a beruházás más forrásból történő biztosításával reálisan lényegesen nagyobb esély mutatkozott, mint a termelés leállításával és az eszközök értékesítésének a megkísérlésével. Ezért adott ügyben az éppen beinduló, a próbagyártás szakaszában lévő, a befektetésre kötelezettségvállalással rendelkező vállalkozás esetén a befektető visszalépése miatt más befektető keresése és a működés folytatása akkor sem minősíthető az ügyvezetők részéről gondatlan, jogszerűtlen, illetőleg indokolatlan mértékű kockázatvállalásnak, ha végül az eljárás nem járt a kívánt eredménnyel.

Az elsőfokú bíróság döntésében kitért arra is, hogy a felperes az ígért befektetés elmaradására, mint a saját, illetőleg érdekkörébe tartozó cég felróható magatartására az alperesekkel szemben előnyök szerzése végett a Ptk. 4. § (4) bekezdése alapján nem hivatkozhat. A felperesi állásponttal szemben kifejtette, nem önmagában az értékelhető a felperes, illetőleg a befektető terhére, hogy meggondolta magát, hanem az, hogy a befektetést úgy vállalták határidőre - tudva, hogy az adós befektetés hiányában, önerőből a megjelölt kölcsön összegét három hónap alatt visszafizetni nem tudja -, hogy a kölcsön ezen befektetésből fog megtérülni, és ezen kötelezettségvállalás került megszegésre. A törvényszék álláspontja szerint a kölcsönszerződés nem került megszegésre az adós részéről azáltal, hogy a kölcsön egy részét a III. rendű alperesnek utalta, ugyanis ezen összeg a ... gyártó berendezés III. rendű alperes általi gyártása költségének az előlege volt, vagyis a kölcsönösszeg felhasználásával indult beruházás céljára került felhasználásra. A gyártósor legyártásának költsége az előleg többszörösét tette ki, melyet a III. r. alperes, illetve a F. Zrt finanszírozott, de mindez a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése előtt történt. Nem bír jelentőséggel az sem, hogy a III. rendű alperes jóval a befektetési ígérettől történő elállást követően, a felperes tájékoztatása nélkül, oly módon hajtott végre az adósnál tőkeemelést, hogy ezt az összeget a IV. rendű alperes biztosította - aki ezáltal az adós többségi tulajdonosává vált -, mivel ez csupán a tartozás megfizetésének az átütemezésére tervezett megállapodás megghiúsulását eredményezte. Nem találta helytállónak az elsőfokú bíróság azt a felperesi hivatkozás sem, mely szerint a kölcsön felhasználása vonatkozásában félrevezették, mivel a felperes már 2007 tavaszán tisztában volt azzal, hogy a gépsor nem az általa folyósított összegből került megvásárlásra, bár a szerződésben egyébként sem szerepel ilyen kitétel. Az pedig igazolást nyert, hogy a

kölcsönből 739.000.000 forint a beruházás céljával összhangban, az üzemre került felhasználásra. Mivel pedig a gépsor ára megközelítőleg 4.500.000 euró volt, így a fennmaradó összeg a gépsor árát nem fedezte, illetve a gyártási előlegként átutalt összeget meghaladó részt a III. r. alperesnek kellett biztosítani. Nem fogadta el a törvényszék a felperes arra való hivatkozását sem, mely szerint az alperesek félrevezették a ... gyártó üzem teljes költsége vonatkozásában. Az iratok között található Memorandum elnevezésű dokumentumban ugyanis a 2.000.000-2.500.000 euró a ... gyártó telephelyek finanszírozására vonatkozik, míg maga a felperesi képviselő is 4.500.000 euróban jelölte meg a gépsor árát. Nem találta a felperes részéről helytállónak az éves árbevétel 25.000.000 forint összegben történő megjelölését sem, ugyanis az állami adóhatóság vizsgálata alapján 2008. évben 275.715.000 forint, míg 2009. évben a felszámolás kezdetéig 212.037.000 forint volt a bevétel. A kifejtettek alapján a törvényszék úgy ítélte meg, hogy az I. és II. rendű alperesek eljárása a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően a hitelezők érdekeit is szolgálta azáltal, hogy nem hoztak a működés befejezésére és az eszközök értékesítésére vonatkozó döntést.

Az elsőfokú bíróság a III. és IV. rendű alperesekkel szemben előterjesztett kereset elutasításának indokolásában az üzletpolitika fogalmának ismertetése alapján leszögezte, hogy ha a hátrányos üzleti döntés az uralkodó tagnak is veszteséget jelent, az ellenőrzött tagnál jelentkezett veszteség nem von maga után konszernjogi felelősséget. Az üzemcsarnok bérleti szerződése, illetve annak módosításai alapján úgy vélte, hogy a beruházás a bérelt ingatlanban valósult meg, és az, hogy az adós annak kiürítését és az eredeti állapotban történő visszaadását vállalta a bérlet lejártát követően, nem áll ellentétben az adós üzleti érdekeivel, mint ahogy a bérleti óvadék, mint szerződést biztosító mellékkötelezettség biztosítása sem. A felperesi állítással szemben utalt az adós adóhatósági vizsgálata során megállapított, a felperesi állításnál lényegesen magasabb bevételre. A gépbérleti díj eltérő összegével kapcsolatosan megállapította, hogy bár a F. Zrt-vel kötött bérleti szerződés nem állt rendelkezésre, azonban a felek úgy nyilatkoztak, hogy a III. r. alperes 3.500.000 euró induló lízingdíjat fizetett a F. Zrt-nek, míg az adós 1.100.000 eurót, így a felszámolás kezdő időpontjáig a III. r. alperes lényegesen több lízingdíjat fizetett, mint az adós.

A gépsor gyártási költségét az I. r. és a II. alperes 6.000.000 euró összegben jelölte meg, melyet 7.000.000-7.500.000 euróért értékesítettek a F. Zrt-nek, és az árrés a III. r. alperes tevékenysége során felhasználásra került. Hangsúlyozta, hogy a III. r. alperes ugyanilyen összegért és kamataiért lízingelte vissza a gépsort, elosztva az összeget az időtartamra. Az elsőfokú bíróság nem vitatta, hogy az adós és a III. r. alperes által fizetendő összeg eltérést mutat, azonban szerződés hiányában a III. r. alperes által kifizetett induló lízingdíj összege utólag nem ellenőrizhető. Mivel azonban a III. r. alperes 2007 áprilisától kezdődően folyamatosan finanszírozta az adós működését, melynek eredményeként a III. r. alperesnek is jelentős összegű követelése áll fenn az adóssal szemben, illetve a III. r. alperesnek az adós működésének a finanszírozása jelentős veszteséget okozott, így ezen szerződés alapján sem állapítható meg a III. r. alperes konszernjogi felelőssége. Rámutatott arra is, hogy a hátrányos üzletpolitikát nem valósítja meg az irányított társaságra

nézve előnyös, a működését szolgáló több szerződésből egyetlen szerződésnek az irányított társaság számára hátrányos volta, amennyiben nem állapítható meg, hogy kifejezetten ezen szerződés által okozott hátrány eredményezte a fizetéseképtelen helyzet bekövetkeztét. Az elsőfokú bíróság rögzítette azt is, hogy a ...i gyártóüzem vonatkozásában további számos szerződés megkötésére is sor került, mely szerződések szükségességét a felperes nem vonta kétségbe, de nem merült fel arra sem adat, hogy a munkálatok nem, vagy nem megfelelő módon kerültek elvégzésre. Vagyis ezek a szerződések sem jelentettek a III. és IV. rendű alperes részéről az adóssal szemben hátrányos eljárást. Utalt arra is, hogy a felperes a beruházás lebonyolítása kapcsán sérelmezte az adósnak a F. Kft-vel kötött szerződését, sokallva a szerződésben megjelölt díjat, illetve kifogásolva a feltüntetett feladatokat. Figyelemmel azonban arra, hogy e szerződés, illetve a díj a teljes tervezési, engedélyezési folyamatot magába foglalja, így ezt a szerződést sem találta az adós számára hátrányosnak az elsőfokú bíróság. Megjegyezte azonban, a hátrányos üzletpolitika megállapíthatóságát nem alapozza meg önmagában az, ha utólag bizonyítást nyer, hogy az irányított társaság által kötött valamely szerződésnél máshonnan, esetleg olcsóbban hozzá tudott volna jutni az adós a szolgáltatáshoz. Így az adós részére nyújtott kölcsönnek az üzemcsarnok technológia fogadására való alkalmassá tétele nem tekinthető az adós számára hátrányosnak. Rámutatott arra is, mivel az adós a gyártóberendezés megvásárlásához szükséges anyagi fedezettel nem rendelkezett, így nem értékelhető a felperesi állítás alátámasztásaként a gyártási költség részleges finanszírozása céljából a III. rendű alperes részére történő átutalás. Úgyszintén nem tekinthető az adós érdekeivel ellentétesnek az a magatartás sem, hogy a tulajdonos az elkészült gyártóberendezést eladta, majd azt visszabérelte és albérleti szerződéssel bérbe adta az adósnak, illetve, hogy olyan kutatás-fejlesztési megállapodást kötött, amely alapján az adósnak járó díjazás és az adós által fizetendő bérleti díj kölcsönösen beszámításra kerültek. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint kellő indokát adták az alperesek annak is, hogy az adós hitelképességének a hiánya miatt bérelte a gépet a III. r. alperes. Minden alapot nélkülöz továbbá a felperes arra vonatkozó állítása is, hogy az adós megalapításával és működtetésével a III. r. és IV. r. alperes célja a befektetett összegek kivonása és eltüntetése volt. A beruházás nemcsak hogy megkezdődött, hanem az üzemcsarnokot alkalmassá tették a technológia fogadására, a gyártás elkezdődött, és - bár nem teljes kapacitással - mintegy másfél éven át folytatódott, illetőleg kutatás-fejlesztési munkák is folytak. A törvényszék hangsúlyozta, hogy a beruházásról mind a felperes, mind a P. ... tudomással bírt, és kifejezetten a ... gyártásba történő befektetési céllal határozták el a kölcsön címén utalt összeg befektetésből történő megtérítését. Az pedig életszerűtlen, hogy a felperes, illetőleg az érdekeltségei olyan vállalkozásba fektettek volna, amelynek célja eleve nem a működés beindítása volt. Megjegyezte továbbá, hogy az adóst a III. rendű alperes hozta létre, azonban a III. és IV. rendű alperesek terhére az adós vonatkozásában tartósan hátrányos üzletpolitika folytatása nem állapítható meg, így csupán az adós által kötött szerződések vizsgálhatók, melyek szintén nem igazolják a hátrányos üzletpolitika megvalósulását. Az üzem gyártásra alkalmassá tételével és a gyártósor biztosításával kapcsolatos szerződések megkötésével pedig egyébként is kizárt a

tartósan hátrányos üzletpolitika folytatásának a megállapíthatósága. Rámutatott arra is az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a IV. rendű alperes vonatkozásában konkrét cselekményt nem jelölt meg, azt általánosságban abban látta megvalósulni, hogy a korábbi szerződések fenntartotta, azonban a fentiek alapján az adós által a III. rendű alperes tulajdonosi minősége idején kötött és a IV. rendű alperes által fenntartott szerződések nem valósítják meg a hátrányos üzletpolitikát. Utalt arra, hogy felperes a kereseti kérelme elbírálását a rendelkezésre álló dokumentumok alapján kérte, igazságügyi szakértői vélemény beszerzésére irányuló bizonyítási indítványt nem tett.

-----

Az I. és II. rendű alperes tekintetében előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában előadta, az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a 2007. június 18-án létrejött kölcsönszerződés csak egy átfogó beruházási tranzakció tartalmával együtt értékelhető. Tévedett abban is, hogy e körben a fizetéseképtelenség tárgyában hozott döntés nem köti. Az alperesek a tárgyalások folyamán több ízben elismerték, hogy 2007 augusztusában már tisztában voltak azzal, hogy a tervezett befektetés nem fog megvalósulni. Nem értékelte az adós 2008 februárjában felperes részére írt levelének tartalmát sem, melyben elismerte, hogy kölcsönt kapott a felperestől.

Figyelman kívül hagyta továbbá, hogy a felperes már 2007. december 17-én e tárgyban fizetési felszólítást írt, továbbá, hogy az adósnak a felperesen kívül más hitelezők felé is voltak kifizetetlen tartozásai, illetőleg a befektető keresése az anyacégre vonatkozott. Mindezek alapján úgy vélte, hogy a törvényszék „ok és jogszerűtlenül állapította meg”, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetet csak 2008 márciusában láthatták az alperesek, ez a helyzet 2007 augusztusában, de legkésőbb 2007 szeptemberében bekövetkezett.

Tévesen járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor nem vizsgálta a 2007 szeptemberét követően kötött szerződéseket, illetőleg ezek körülményeit, amelyek alapján az adóstól gyakorlatilag ellentételezés nélkül minden pénz kifolyt. Nem vizsgálta - többek között - az előnytelen gépbérleti szerződést sem, a helytelen „időpontrögzítés” miatt csupán kettő, kevésbé lényeges szerződést vizsgált. Nem vette figyelembe azt sem, hogy az anyacégnek kedvező szerződéseken kívül még olyan szerződések is születtek, amelyek az adós érdekeivel is ellentétesek. Okszerűtlennek tartotta az elsőfokú bíróság megállapítását, mely szerint a hitelezők érdekét az szolgálta, hogy az üzem működését az adós nem állította le és befektetőt keresett. Figyelemmel arra is, hogy maguk az alperesek is tisztában voltak azzal, miszerint az üzem működése további gépek nélkül nem rentábilis, illetőleg további beruházásra nincsen forrás. Ennek ellenére pénzt költöttek el olyan szerződések alapján, amelyek nem járultak hozzá a működés rentábilissá tételéhez (például: üzembérleti, gépbérleti szerződések), így ezen szerződések a társaság

eladósodásához vezettek. Sétélmezte, hogy nem vizsgálta az elsőfokú bíróság azt sem, miszerint az adós a fizetéseképtelenség bekövetkeztét követően még hosszú ideig fizetett a kapcsolt vállalkozásainak, azonban más hitelezőinek nem törlesztett, így ez nyilvánvalóan egyes hitelezők előnyben részesítését valósította meg. Megjegyezte, az új források beszerzése, vagyis a befektetői tárgyalások az ra vonatkoztak, illetőleg a befektetési szerződés elméletben biztosította volna a felperesi hitel visszafizetését, azonban további forrásokhoz az adós nem jutott volna. Így érthetetlen, hogy a működés hogyan válhatott volna rentábilissá, ha erre a felhasznált 4.000.000 euró összeg nem volt elég. Hangsúlyozta, az alperesek a hitelezők érdekében történő eljárásra lettek volna kötelesek. Az ismert vagyoni adatok alapján látniuk kellett volna, hogy a működés fenntartása egyre nagyobb károkat okoz a hitelezőknek, figyelemmel az árbevétel folyamatos csökkenésére is. Az előadottak összegzéseként kiemelte, bár a bíróság megállapítása szerint a működés fenntartása a hitelezők érdekeit szolgálta, azonban az alperesek a vélelem alapján őket terhelő bizonyítási teher ellenére még csak bizonyítási kísérletet, indítványt sem tettek. Úgy vélte, az alpereseknek mérlegelniük kellett volna a lehetőségeket, és éppen a súlyosan előnytelen szerződések megkötésére nem kerülhetett volna sor, minden forrást a hitelezők kielégítésére kellett volna fordítani.

A fentiekből következően tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság arra vonatkozó megállapítását is, hogy csak 2008. március 6. napját követően vált láthatóvá a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, így csak az ezt követően keletkezett hitelezői igényeket kell vizsgálni. Az elsőfokú bíróság e körben megállapította, hogy az igények kb. 60%-át az adós kifizette, azonban annak nem adta indokát, hogy a korábban keletkezett igények „hová tűntek”, illetve miért érdekes, hogy a hitelezői igények egy részét még képes volt visszafizetni az adós. Nem fogadta el a felperes felróható magatartására vonatkozó elsőfokú ítéleti hivatkozást sem. E körben úgy vélte, az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a felek között befektetési megállapodás nem jött létre, így kötelezettsége sem keletkezett, melyet egyébként az alperes sem próbált „számon kérni”. Nem vette figyelembe azt sem, hogy ha létre is jött volna a megállapodás, a beruházó társaságnak akkor sem keletkezett volna kötelezettsége, mivel az alperesi oldal sem teljesítette a vállalt feltételeket. Megjegyezte, hogy a befektetési tervezet a felperes számára nem tartalmaz kötelezettséget, míg a magyar jog nem ismeri az „érdekkörébe tartozó cégért való felelősség” fogalmát. Hangsúlyozta, hogy keresetét a hitelezői érdekek sérelmére alapította, így az alperesek nem kizárólag a pert indító hitelező, hanem valamennyi hitelező követeléséért felelősséggel tartoznak.

A III. és IV. rendű alperes tekintetében ugyancsak az ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelmének történő helyt adását kérte.

A tartósan hátrányos üzletpolitika folytatása tekintetében megjegyezte, hogy a III. rendű alperes az adóst „veszteségelhatárolási” céllal hozta létre, melyet több körülmény is igazol. Így érthetetlen, hogy a kölcsönt miért az adós vette fel, melyet azonnal átutalt a III. rendű alperes részére, illetőleg, ha a gépsor gyártására csak a III. rendű alperes volt képes, akkor miért kellett a gépsor működtetésére az adóst létrehozni. Érthetetlen az is, hogyan lehet úgy felépíteni egy céget, hogy soha semmi nem volt a tulajdonában.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét az alperesi előadásra alapozta, elfogadva az alperesek állítását, melyet okirat nem támaszt alá. Így elfogadta, hogy a gépsort azért kellett a III. rendű alperesen keresztül felárral bérelni, mert az adósnak tartozásai voltak, holott a III. rendű alperesnek is voltak tartozásai, míg a gépsor lízingdíja kapcsán kiemelte, hogy maguk az alperesek is elismerték a hasznukat az ügyleten. Kifogásolta, hogy a bíróság a felperes által vitatott szerződéseket nem vizsgálta, illetőleg azt, hogy a vizsgált szerződéseket meglehetősen „nagyvonalúan kezelte”.

Fellebbezésében az elsőfokú eljárás során előterjesztett összefoglaló irat tartalmára utalva kiemelte, hogy az I. és II. rendű alperesek nyilatkozata szerint a technológiai élettartam öt év, mely alatt az adós 5.071.000.000 forintot költött volna a gyár létrehozására és fenntartására, melyhez képest a működésből eredő bevétel minimális volt, és további jelentős befektetés nélkül ennek növekedése nem is volt várható. Hitelből részben finanszírozni tudta az anyacég gépgyártását, illetve fel tudta építeni az üzemcsarnokot, amely azonban szintén az anyavállalat használatába került. A bíróság megállapításával szemben nem látta bizonyítottnak azt sem, hogy a III. rendű alperes finanszírozta később az adóst, bár bizonyos befizetési kötelezettségeket „betudással” elengedett. Továbbra is úgy vélte, hogy „finanszíroztatni” soha nem az adóst akarták, amely csak „függelék” volt a III. rendű alperesen.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, és nem vizsgálta azt az elsődleges hivatkozását sem, hogy a befektetési megállapodás létrejötte előtt az adós nem használhatta volna fel a kölcsönt.

Az I. rendű alperes a fellebbezésre tett ellenkérelmében - tartalmilag - az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Hangsúlyozta, hogy a fellebbezés kizárólag az elsőfokú eljárásban már mérlegelés tárgyává tett előadásokat tartalmaz. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet kellő terjedelemben elemezte és indokolta a megállapított tényállást, illetőleg azt, hogy mint az adós vezetője az adós és a hitelezői érdekeket figyelembe véve, elvárható gondossággal járt el. A fellebbezés az ítélet I. rendű alperesre vonatkozó megállapításait érdemben cáfolni vagy gyengíteni nem tudta, csupán az elsőfokú eljárás során előadott és elbírált előadást ismétli meg. Felhívta a figyelmet az joggyakorlatában kikristályosodott és a magyar jogba is beépült úgynevezett „business judgment rule” (üzleti mérlegelés szabálya) kérdésére, mely szerint a bíróság nem a vezető tisztségviselő döntéseinek tartalmát vizsgálja, hanem azt, hogy a döntést körültekintően hozta-e meg. Az adott ügyben az elsőfokú bíróság az üzleti mérlegelés szabályának elvét is értékelve jutott a keresetet elutasító döntésre. A jogi álláspontját részletezve előadta, hogy a felperesi állítással szemben az elsőfokú ítélet nem állapít meg az adós felszámolását elrendelő végzéstől eltérő tényeket. A felperesi hivatkozással szemben a befektetési konstrukció létrejött, melyet igazol a kölcsönszerződés tartalma is, kimondva, hogy a kölcsön része egy átfogó ügyletnek.

Vitatta a felperes arra vonatkozó előadását is, mely szerint az I. és II. rendű alperesek már 2007 augusztusában látták a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét. Hangsúlyozta, csupán annyit jelentettek ki az elsőfokú

eljárás során, hogy ekkor vált számukra nyilvánvalóvá, hogy a felperesi érdekkör az ígért befektetést nem fogja teljesíteni és más forrást kell bevonni. Kifejtette, a kölcsön lejártát követően a felperes tudtával próbáltak alternatív befektetési forrást találni, és csak a 2008. március 6-án kézhez vett fizetési felszólítás után vált számára nyilvánvalóvá, hogy a felperes a tartozás összegét az adóstól önállóan követeli. Így helytálló az elsőfokú ítéletnek az időpont tekintetében tett megállapítása is.

A gépbérleti szerződés alapossága és célszerűsége körében tett korábbi előadását fenntartva hivatkozott arra is, hogy a fellebbezésben előadottakkal szemben az adós vagyona növekedett, a beruházás megvalósult, így e tekintetben a felperes bizonyítatlan állítást tett.

A hivatkozott szerződések vizsgálatának elmaradása körében megjegyezte, hogy a felperes beadványában szerződéseket nem részletez (csupán a gépkocsi vásárlására hivatkozik), így a bíróság súlyának megfelelően kezelte a felperes erre vonatkozó előadását.

Vitatta, hogy nem kíséreltek meg új források bevonását, mely állítást egyébként a felperes tulajdonosa és képviselője tanúvallomásában is cáfolt. A befektetői tárgyalások az csoportra vonatkoztak, ami magába foglalta az adós helyzetének rendezését is.

A felperes felróható magatartására való utalás mellett kitért arra is, hogy az adós számára az „ ” nem írt elő kötelezettséget, így nem nyert bizonyítást az sem, hogy az alperesek mely feltételeket nem teljesítettek.

Megjegyezte, hogy az elsőfokú eljárás során a felperes önmaga nevében nyilatkozott, azonban a másodfokú eljárásban már minden hitelező nevében.

Úgy vélte, hogy több felvetett kérdésre az eljárás során konkrétan válaszolt, de emellett a rendelkezésre álló okiratok is megfelelő választ adnak a kérdésekre, így azok megkérdőjelezésére nem kerülhet sor. A javasolt kölcsön-konstrukció kimondottan a felperesi oldalon, átmeneti megoldásként merült fel, ugyanis az cégcsoport befektetést kért.

A II. rendű és IV. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben egyetértve az I. r. alperes által előadottakkal - tartalma szerint - az elsőfokú ítélet helybenhagyását, valamint a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását és perköltség-biztosíték letételére kötelezését kérték.

Kiemelték, hogy a felperes fellebbezésében mérlegelési körbe nem vont és el nem bíralt új tényre nem hivatkozik, csupán egyes bizonyítékokat kiragad. Utaltak arra is, hogy a IV. rendű alperes vonatkozásában, mely még 2008 májusában bejegyzett tőkeemeléssel vált a társaság tagjává, olyan tényszerű tulajdonosi magatartást nem jelölt meg, amelyre védekezést lehetne felépíteni. Hangoztatták, hogy a kölcsön egy befektetési konstrukció része volt, melyet a felperesi érdekkörbe tartozó másik társaság által fizetendő összegből kellett volna visszafizetni. Ezáltal a felperesi kör idézte elő azt a helyzetet, hogy az adós a kölcsönt határidőben nem tudta visszafizetni. Nem osztották a felperesnek a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját érintő, ítélt dologra vonatkozó álláspontját sem. Állították, hogy az ügyvezetőkhez a kölcsön lejártát megelőzően nem érkezett olyan jelzés, mely szerint a befektetés nem fog a tervezett formában megvalósulni.

Úgy vélték, a hivatkozott 2007. december 17-én írt e-mail is az alperesek előadását - és ezáltal az ítélet megállapítását - erősíti, ugyanis az határozott visszafizetési határidőt nem tartalmaz, ugyanakkor megküldésre került a kölcsönben nem érdekelt feleknek is.

Utaltak arra is, hogy a lejárt tartozás önmagában nem jelent fizetéseképtelenséget, és kiemelték, hogy az új befektető bevonási kísérletek minden esetben vonatkoztak az adósra is. Hangsúlyozták, hogy a kölcsönnyújtás része volt a befektetési tervnek, melynek célja - a meghallgatott tanú vallomásaival is igazoltan - gépvásárlás és gyárépítés volt. A felek az eljárás során együttműködtek, és a felperes sem emelt kifogást a beruházás ellen. Azzal is érveltek, hogy a III. rendű alperes az adós működőképessége fenntartása érdekében folyamatosan finanszírozta az adóst, és magára vállalt olyan kötelezettségeket, melyeket az adós nem tudott vállalni. Felhívták a figyelmet arra, hogy a III. rendű alperes a tulajdonosi minősége mellett a III. rendű alperes felszámolásában hitelező is.

Megjegyezték, hogy a felperesi érdekkör befektetési javaslatot dolgozott ki, melyet befektetőkhez továbbított, illetőleg tárgyalásokat folytatott befektetőkkel, melyek a felperes hivatkozását cáfolják, de emellett a társaság többi hitelezője sem tett e körben bejelentést. Az adós mérlegét minden évben nemzetközi könyvvizsgáló hitelesítette megjegyzés nélkül, míg előnytelen szerződésről nincs tudomásuk.

A III. r. alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felperes az I. rendű alperes által előterjesztett fellebbezési ellenkérelemre részletesen válaszolva hangsúlyozta, hogy az I. és II. rendű alperesekkel szemben beállt a Cstv. 33/A. § szerinti vélelem, így az alpereseknek kellett volna bizonyítaniuk, hogy a hitelezői érdekek elsődlegessége figyelembevételével jártak el, azonban bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget. Az alperesek tagadták a fizetéseképtelenségüket és ezzel megtévesztették a hitelezőket, de új befektető keresését sem bizonyították, vagyis az elsőfokú bíróság érvelése bizonyítatlan állításon alapul. Megismételte korábbi álláspontját, mely szerint az új befektető keresése nem a hitelezők érdekeit figyelembe vevő magatartás. A befektető keresése a III. r. alperes részére történt, azonban arra nézve nincs információ, hogy ez az adós helyzetén mennyiben változtatott volna. Vitatta, hogy az cégcsoportról folytatott tárgyalás az adós helyzetének rendezésére is vonatkozott, különös figyelemmel arra is, hogy 2008. február 1. napjától az adós 81%-os tulajdonosa a IV. rendű alperes volt. Így az ba történő tőkebevonás nem eredményezhette az adós pénzügyi helyzetének a javulását. Nem vitatta, hogy a felek tárgyaltak a befektetésről, azonban állította, hogy az nem a felperesnek felróható okból nem jött létre. Így a kölcsönt a szerződésben megjelölt időben vissza kellett volna visszafizetni. Állította, az alperesek tisztában voltak azzal is, hogy a kölcsön visszafizetés elmaradása miatt a fizetéseképtelen helyzet bekövetkezett, míg a forráshiány oka érdektelen. Fenntartotta a gépek bérleti szerződésére vonatkozó előadását, mely - álláspontja szerint - súlyosan sértette a hitelezők érdekeit, de vitatta az alperes vagyonnövekedésre vonatkozó állítását is. Kifejtette, az adós számos szerződés esetében folyamatosan a piaci árnál magasabb összegeket fizetett ki különböző eszközök birtoklásáért, úgy hogy a társaság működése nem

vált rentábilissá.

Hangoztatta, hogy az csoportba tartozó adósnak a III. r. alperes csak 19 %-os mértékben volt tulajdonosa, míg arra adat nem merült fel, hogy ezek a tárgyalások az adósra is kihatottak volna. Utalt arra, hogy végig összhitelezői érdekekre hivatkozott, és nem tett szándékosan félrevezető állításokat. Hangoztatta, az adós a forrásait elsősorban az anyacég javára használta fel, míg az típusú luxusautó adós általi megvásárlása azt mutatja, hogy fizetéseképtelen helyzetben az ügyvezető felelőtlen döntést hozott, és további kötelezettséget vállalt.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálása szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg, és helytálló az abból levont jogkövetkeztetése is. A felperesi fellebbezésben felhozottak nem alkalmasak a megalapozott elsőfokú ítélet megváltoztatására.

A felperes keresetében az I. és II. r. alperesek felelősségének a megállapítását a Cstv. 33/A. §-ára, míg a III. r. és IV. alperesek felelősségének a megállapítását a Cstv. 63. § (2) bekezdésére alapítottan kérte. Álláspontja szerint az I. r. alperes, mint a jelen perben félként perben nem álló Kft „f.a.” (adós) vezetője, illetve II. r. alperes, mint az adós 2008. január 31-ig egyedüli tagjának, a III. r. alperesnek a vezetője, majd 2008. február 1. napjától az adós minősített többséget biztosító befolyással rendelkező tagjának, a IV. r. alperesnek a résztulajdonosa és igazgatóságának tagja a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét, 2007. nyarat követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a társasági vagyont 3.541.336 euro összegben csökkent. Állította, mivel e vezetők nem gondoskodtak az adós 2007. évi beszámolójának a letétbe helyezéséről és közzétételéről, így a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

A III. r. és IV. r. alperesek, mint tagok felelősségének a megállapítását pedig azért kérte, mert álláspontja szerint a III. r. alperes, mint az adós 2008. január 31. napjáig egyedüli tagja, majd 2008. február 1. napjától a IV. r. alperes, mint az adós minősített többséget biztosító befolyással bíró tagja az adós társaság felé tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság kereset elutasítása tekintetében elfoglalt jogi álláspontjával, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel azonban az alábbiakra mutat rá.

A Cstv. 33/A. § alapján az ügyvezető nem a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezéséért és az esetlegesen rossz gazdasági döntésekért felel, így nincs jelentősége annak, hogy ez a helyzet miért következett be. A gazdálkodó szervezet vezetői felelősségének a megállapításához a felperesnek bizonyítania kell a törvényben megkívánt konjunktív feltételek fennállását, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját, illetve azt, hogy ezt követően a vezetők e tisztséget nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el,

melynek következtében a társasági vagyon csökkent. Abban az esetben azonban, ha a vezető nem tett eleget a jogszabályban előírt éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, úgy a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. E vélelem megdönthető, melynek során a vezetőknek azt kell bizonyítaniuk, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után a hitelezői érdekek elsődlegessége szerint jártak el, és az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtették a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében.

A hitelezői érdekek sérelmének vélelmezése ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a bizonyítási teher teljes egészében az alperesekre hárul. Csupán a vélelmezett tény bizonyítása alól mentesül a felperes, míg a további, a törvényben megjelölt konjunktív feltételek fennállását (vagyis a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját, illetve a vélelmezett alperesi magatartás és a bekövetkező vagyoncsökkenés közötti okozati összefüggést) továbbra is a felperesnek kell bizonyítania.

Az adott ügyben alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel helytállóan járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor nemcsak az I. r. alperes, mint adósi vezető, hanem a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése alapján a II. r. alperes, mint az adós gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorló személy vonatkozásában is vizsgálta a törvényi feltételek fennállását. Az eljárás során a II. r. alperes maga is elismerte, hogy az adós valamennyi, lényeges döntési folyamatában részt vett, mint az adós egyedüli, majd később többségi befolyást biztosító tagjának a képviselője. Erre figyelemmel helytállóan állapította meg azt is, hogy mint ilyen személynek (III. r. alperes vezetőjének) ha közvetetten is, de fennáll a felelőssége a mérleg letétbe helyezési kötelezettség elmulasztása miatt.

Mivel az I. r. és II. r. alperesek - általuk sem vitatottan - nem tettek eleget az adós 2007. évi beszámolója vonatkozásában a letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségüknek, így a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése alapján a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kellett. Ez azonban a kifejtettek alapján nem mentesíti a felperest - többek között - a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának a bizonyítása alól, mely időpont azért bír jelentőséggel, mert a vezetők felelőssége az ezen időpontban meglévő vagyon integritásának a megőrzése tekintetében áll fenn, illetve ezen időpontot követően vizsgálható, hogy a vezetők mindent megtettek-e a hitelezői érdekek védelme, a veszteségek csökkentése érdekében. Ezt az időpontot a felperes 2007 augusztusában, legkésőbb 2007 szeptemberében jelölte meg. Álláspontja szerint az alperesek már ekkor láthatták, hogy a kölcsönt a megjelölt időpontban a befektetés megvalósulása hiányában visszafizetni nem tudják. Ezzel szemben az első fokon eljáró törvényszék - elfogadva az alperesek védekezését - a felperes által az adóshoz intézett felszólító levél átvételének időpontjában, 2008. március 6-i időpontban látta megvalósulni a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontja tekintetében elfoglalt álláspontjával, hangsúlyozva, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség nem azonos a Cstv. 27. §-ában

szabályozott fizetéseképtelenséggel. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet a törvény szövege értelmében akkor következik be, amikor a vezetők előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, hogy az adós nem lesz képes esedékességgel a tartozását rendezni. Az adós vezetői írásba foglalt ígérettel rendelkeztek a felperesi érdekkörbe tartozó befektető részéről a jövőbeli befektetés tényéről, és ezáltal a kölcsön kiváltásáról - melyet a felperes is aláírt -, de emellett a befektetés megíúsulása után lényegében közösen munkálkodtak más befektető bevonása iránt is. Erre figyelemmel - bár kétségtelen tény, hogy utólag ezen kölcsön miatt került sor az adós felszámolására - éppen a felperesi érdekkör eljárása miatt az adós a kölcsön lejáratakor még nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben. A szerződések tartalmából következően ugyanis maguk a felek is „egy átfogó ügylet” részének tekintették a kölcsönt. Mindez azt igazolja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet ténylegesen akkor következett be, amikor a felperes az adós tudomására hozta, hogy a továbbiakban nem vár a befektetésre, és az adóstól várja a kölcsön visszafizetését. A fizetési felszólítás kézhezvételével vált tehát az alperesek számára egyértelművé, hogy a felperes nem kíván tovább várni az általa biztosított kölcsön más befektető általi megtérülésére, és ekkor vált nyilvánvalóvá az is, hogy a tartozását megfizetni nem lesz képes. Ezt igazolja, hogy a felperes a részéről is aláírásra került letéti megállapodás alapján tudomással bírt a kölcsön visszafizetésére vonatkozó többoldalú tárgyalásokról, és az is megállapítható volt, hogy a felperesi képviselő tudomásával folyt az adós átvilágítása és befektető keresése. A kifejtetteket támasztotta alá az is, hogy 2009. március hónapig maga a felperes sem tett intézkedést a követelés megtérülése érdekében, illetve annak megfizetése iránt, az általa hivatkozott - 2007 decemberében írt - e-mail is csupán a kamatfizetés tekintetében tartalmaz konkrétumokat. A felszámolási eljárásban hozott jogerős döntésnek pedig a hitelező által állított fizetéseképtelenségi ok felszámolási kérelem elbírálásakor történő fennállása vagy hiánya volt a tárgya, a felszámolási eljárás során hozott döntés megállapításai csupán annyiban kötik a megállapítási perben eljáró bíróságot, hogy nem állapíthatja meg a fizetéseképtelenség hiányát. A jelen perben azonban a peradatok összessége alapján kellett vizsgálni a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjának a bekövetkeztét. A rendelkezésre álló adatok pedig - a felek levelezése, tárgyalásai, illetőleg további befektetők keresése - azt igazolták, hogy a kölcsön lejáratakor, sőt még azt követően egészen a következő év tavaszáig, maga a felperes sem tekintette a tartozást esedékesnek, az adóst fizetéseképtelennek, illetve maga sem intézkedett a kölcsön visszafizetése iránt.

Mivel a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjához képest kellett vizsgálni az I. és II. r. alperesek felelősségét, ez az időpont pedig 2008. március 6-a volt, ezért alap nélkül sérelmezte a felperes, hogy az általa megjelölt korábbi időponthoz képest kellett volna vizsgálni az elsőfokú bíróságnak az alperesek eljárását. Megjegyzi a Fővárosi Ítéletábla, hogy a III. r. és IV. r. alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában az elsőfokú bíróság lényegében az adósi gazdálkodás teljes időszakát, vagyis a korábbi időszakot, illetve az akkor kötött szerződéseket is értékelte.

Mivel a 2007. évi mérleg letétbe helyezésének és közzétételének az elmulasztása miatt a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kellett, így az I. és II. r. alperest terhelte annak bizonyítása, hogy ezt az időpontot követően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtették a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint - egyetértve az elsőfokú bíróság által is kifejtettekkel - a csatolt okiratok, a rendelkezésre álló tanúvallomások, illetve a felek nyilatkozatai az alperesek hitelezői érdekek elsődlegessége szerinti eljárását igazolták.

Tévesen érvel felperes a fellebbezésében azzal, hogy a kölcsön visszafizetési-fedezet hiányában történő felhasználása, illetve a tevékenység továbbfolytatása a hitelezői érdekek sérelmét jelentette. Az adós egy speciális beruházást indított el a felperes támogatásával, így az éppen beindult termelés folytatása, illetve befektető keresése nem tekinthető a hitelezői érdekekkel ellentétesnek. Alap nélkül sérelmezte továbbá az általa nyújtott kölcsön felhasználását is, figyelemmel arra, hogy a kölcsön céljáról, a tervezett „átfogó tranzakcióról”, illetve az abból megvalósuló beruházásról, melyet a képviselőjének a tanúvallomása is igazolt, tudomással bírt. Éppen a beruházás sürgőssége igényelte azt, hogy a befektetés megvalósulása előtt elkezdődjön a beruházás, így életszerűtlen az e célból adott kölcsön felhasználásának a sérelmezése is a részéről. Nem foghat helyt a felperesnek az arra való hivatkozása sem, hogy a további működés a cég eladósodását jelentette, és nem szolgálta a hitelezők érdekeit. Ebben az időszakban maga a felperes sem tiltakozott a termelés folytatása ellen, sőt befektető keresésében a felperes egyik képviselője is közreműködött, mely egyébként a működés feltételeinek a biztosítását szolgálta volna. Állításával szemben mindezek a körülmények is azt igazolják, hogy ekkor még a felperes is úgy ítélte meg, hogy a termelés a hitelezők érdekeit is szolgálja. Az pedig, hogy az adós jelentős értékű saját vagyontárggyal nem rendelkezett, és bérelt gépsorral, bérelt üzemcsarnokban folytatta a termelést, önmagukban nem igazolják a vezetők hitelezői érdekekkel ellentétes magatartását. Azzal ugyanis, hogy a termelés folytatása érdekében a közös beruházásban a gazdálkodó felek minden lehetséges intézkedést megtettek - befektető keresésen túl hozzájárultak az adósnak a felperes egyik képviselőjének a cége általi átvilágításához, az adós törzstőkéjét jelentős összeggel megemelték, de maga az alapító is jelentős összeggel finanszírozta az adós működését - igazolták, hogy a termelés folytatásával a veszteségek csökkentése érdekében jártak el. Egyetértett a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával is, hogy egy éppen beinduló beruházás esetében a gépek önálló, részenkénti értékesítésénél a működés, illetve a működő üzemként történő értékesítés nagyobb esélyt jelent az igények megtérülésére. Az a tény, hogy mindezeknek az erőfeszítéseknek az ellenére az adós gazdálkodása veszteséges volt, nem eredményezheti a vezetők felelősségének a megállapítását. Helytállóan mutatott rá továbbá az első fokon eljáró bíróságnak arra is, hogy az adós vezetése által ebben az időszakban kötött szerződések tekintetében nem nyert megállapítást azok hitelezői érdekekkel való szembenállása. A kihasználatlan kapacitás hasznosítása még abban az esetben sem ellentétes a hitelezők

érdekeivel, ha az ellenérték beszámítással kerül elszámolásra. Osztotta a másodfokú bíróság a bérleti szerződés módosítása kapcsán kifejtett törvényszéki álláspontot is.

Megalapozatlanul hivatkozott felperes a fellebbezésében arra is, hogy a törvényszék alap nélkül mellőzte az adós által kötött valamennyi szerződés vizsgálatát, mivel a hitelezői érdekek elsődlegessége szerinti eljárását az alpereseknek csak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése utáni időszak tekintetében kellett vizsgálni. Arra pedig maga a felperes sem hivatkozott, hogy az általa előnytelennek minősített gépbérleti, illetve gépkocsi vásárlási szerződés a kérdéses időszakban került aláírásra.

Nem értékelhető továbbá az a felperesi hivatkozás sem, hogy a befektetési forrásokat nem az adós, hanem az Kft. (III. r. alperes) vonatkozásában kerestek a felek. Ebben az időszakban az adós egyedüli tulajdonosa a III. r. alperes volt, mely gazdasági társaság a rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan jelentős összeggel támogatta az adós működését. A felperes állításának ugyanakkor ellentmond, hogy az adós tekintetében 2008. február 1. napján jelentős összegű tőkeemelésre is sor került.

A fellebbezésben sérelmezett, felperesi felróható magatartás vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla ugyancsak egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával. A felperes számára egyértelműnek kellett lennie, hogy az adós a kölcsönt nem az akkor induló beruházás eredményéből, hanem a felperesi érdekkörbe tartozó társaság befektetéséből tudja majd visszafizetni, melyre alapozva kezdte meg a termelés előkészítését is. Nem foghat helyt a felperes arra való hivatkozása sem, mely szerint az adós vagyona a korábbi évekhez képest jelentősen csökkent, ami ugyancsak azt igazolja, hogy az alperesek nem a hitelezői érdekek elsődlegessége érdekében jártak el. Egyrészt az üzem nem teljes kapacitással működött, így a befektetés megvalósulása a bevétel növekedését is eredményezhette volna, de emellett, a már kifejtettek alapján, egy esetlegesen célszerűtlen gazdasági döntés nem elegendő a vezetői felelősség megállapításához.

Az alperesek tehát bizonyították, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után hozott döntéseik - az üzem továbbműködtetése, illetve az eszközök értékesítésének az elmaradása - nem voltak ellentétesek a hitelezők érdekeivel. Vagyis a vélelmet megdöntötték, így a konjunktív feltételek közül ezen feltétel hiánya miatt a Cstv. 33/A. §-ára alapított kereseti kérelem alaptalan volt. Ezért a további feltétel, az ügyvezetői magatartással okozati összefüggésben keletkező vagyoncsökkenés fennállása, illetve mértékének a vizsgálata már nem volt indokolt, melyre nézve a felperes egyébként sem tett határozott, és bizonyítékokkal alátámasztott előadást. Rámutat azonban a Fővárosi Ítéltábla, hogy a vezető az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontjában meglévő aktív vagyonának a hitelezők érdekeit sértő csökkenéséért, és nem a vagyonnövekedés elmaradásáért felel.

Osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság III. r. és IV. alperesekkel szemben támasztott felperesi kérelem aplotalansága tekintetében elfoglalt jogi álláspontját is.

A felperes a III. és IV. rendű alperesek, mint tagok felelősségének a megállapítását a Cstv. 63. § (2) bekezdése alapján kérte, állítva, hogy a III. r. alperes, mint az adós 2008. január 31. napjáig egyedüli tagja, majd ezt követően a IV. r. alperes, mint az adós minősített többségi befolyással rendelkező tagja az adós felé tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott, így korlátlan és teljes felelősséggel tartoznak a társaság tartozásaiért.

A felhívott törvényi rendelkezés értelmében a minősített többséget biztosító befolyás alatt álló, valamint egyszemélyes gazdasági társaság felszámolása esetében a befolyással rendelkező, illetve egyedüli tag (részvényes) korlátlan felelősséggel tartozik a társaság minden olyan kötelezettségéért, amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós vagyona nem fedezi, ha a hitelezőnek a felszámolási eljárás során, vagy annak jogerős lezárását követő 90 napos jogvesztő határidőn belül benyújtott keresete alapján a bíróság megállapítja e tagnak (részvényesnek) - az adós társaság felé érvényesített tartósan hátrányos üzletpolitikájára figyelemmel - korlátlan és teljes felelősségét a társaság tartozásaiért. Ahhoz tehát, hogy e szabály alapján III. és IV. r. alperesek korlátlan és teljes felelőssége megállapítható legyen, annak bizonyítása szükséges, hogy e tagok tevékenysége, döntései az ellenőrzött társaság érdekeivel ellentétesek voltak, a működés gazdaságos, ésszerű folytatása és fenntartásának az elvével ellentétben álltak, és ezáltal veszteséget, s valamely hitelezőnek kárt okoztak (BDT 2010/2645.)

A felperes a keresetével összefüggően az adós valamennyi, beruházással kapcsolatos szerződésére utalással állította, hogy a tulajdonosoknak a célja nem a termelés beindítása, hanem az adós vagyonának az elvonása volt. Álláspontja szerint a hátrányos üzletpolitikát a bérelt ingatlanon végzett beruházás, illetve az arra fordított kifizetés, továbbá a gyártósorra gyártási előlegként átadott összeg, majd a gépbérleti díj összege igazolja. A III. r. alperes üzletpolitikája ezáltal az adós tönkremenetelét eredményezte, mely üzletpolitikát később a IV. r. alperes is továbbfolytatta.

Az üzletpolitika, mint fogalom meghatározásánál az elsőfokú bíróság alappal hivatkozott az e körben kialakult bírói gyakorlatra, illetve arra, hogy az uralkodó tagnak is veszteséget jelentő döntés miatti veszteség az ellenőrzött társaságnál nem von maga után konszernjogi felelősséget. Helyesen mutatott rá arra is, hogy az üzemcsarnok bérletére vonatkozó szerződés önmagában nem állt ellentétben az adós üzleti érdekeivel, de ez a gépbérleti díj kapcsán sem állapítható meg, figyelemmel az induló lízingdíj eltérő összegére is. Azt pedig a felperes maga sem vitatta, hogy a III. r. alperes az adóst a felszámolási eljárás kezdő időpontjáig folyamatosan finanszírozta - mely magának a III. r. alperesnek is jelentős veszteséget okozott -, és igazolhatóan jelentős összegű kölcsönt is nyújtott a részére.

A felperes fellebbezési állításával szemben egyetértett a másodfokú bíróság a törvényszéknek azzal az álláspontjával is, hogy több szerződésből álló szerződés-halmaz esetén egyetlen szerződés kiragadása, annak esetleges hátrányos volta nem elegendő a hátrányos üzletpolitika megvalósulásához. Az arra való hivatkozás pedig, hogy a III. r. alperes nem az adós vonatkozásában keresett befektetőt, a már ismertetett peradatok, illetve a tőkebevonás alapján ugyancsak nem bír jelentőséggel. Erre vonatkozó szerződéses rendelkezés hiányában nem foghat helyt a felperesnek az a hivatkozása sem, hogy az adós a befektetés finanszírozásáig nem használhatta volna fel a kölcsönt. A felperesnek ez az érvelése a felek szándékát igazoló befektetési konstrukció ismeretében életszerűtlen is.

A tartósan hátrányos üzletpolitika folytatása tehát a III. r. alperes vonatkozásában igazolást nem nyert, a ráfordítások ugyanis a tervezett befektetés megvalósulása érdekében történtek. Az pedig, hogy a befektetés megvalósulásának hiánya miatt az adós működése veszteséges volt, illetve teljes kapacitással nem is tudott működni, további konkrét, ezt igazoló körülmények megjelölése nélkül nem támasztják alá azt a felperesi hivatkozást, hogy a szerződések más célból kerültek megkötésre. A konszernjogi felelősséget megalapozó hátrányos tevékenységnek szándékosnak, vagy súlyosan gondatlannak kell lennie, míg a veszteség, illetve a veszteséges gazdálkodás önmagában a felelősséget nem alapozza meg.

Azt sem látta bizonyítottnak a Fővárosi Ítéltábla az adott ügyben, hogy a III. r. alperes - illetve e szerződéseket fenntartva a IV. r. alperes - az ésszerű gazdálkodással ellentétes, és a hitelezőknek kárt okozó üzletpolitikát folytatott volna. A kölcsönkapott összeg felhasználása a termelés beindítására történt, az a körülmény pedig, hogy a beruházás megghiúsulása miatt más befektetők bevonása érdekében a III. r. alperes intézkedéseket tett, az adós működését finanszírozta, és ezáltal a gazdaságos működés megvalósítása érdekében, mint tulajdonos beavatkozott, éppen az adós érdekében való eljárását igazolják.

A peradatok nem támasztották alá azt a felperesi állítást sem, hogy a (többségi) tulajdonos célja nem a gazdálkodás nyereségességének a megteremtése volt. Ebben az esetben nem finanszírozta volna a társaság működését, illetve nem adott volna jelentős összegű kölcsönt az adósnak, melyet az adós felszámolási eljárásában hitelezői igényként bejelentett, és melyet a felszámoló vissza is igazolt. Kétségtelen, hogy adott körülmények mellett a nagy értékű gépkocsi vásárlása nem volt indokolt, azonban egy előnytelen tranzakció önmagában nem elegendő a tartósan hátrányos üzletpolitika folytatásának a megállapításához. Helytállóan állapította továbbá az első fokon eljáró bíróság azt is, hogy a felperes a IV. r. alperes vonatkozásában sem jelölt meg konkrét, a hátrányos üzletpolitika folytatását alátámasztó cselekményt.

A kifejtettakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - a fellebbezésben foglaltakra tett kiegészítéssel, annak helytálló indokaira figyelemmel - helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes viseli az illetékekről szóló többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése alapján megállapított másodfokú eljárási illetéket, valamint megfizetni tartozik a jogi képviselővel eljáró II. és IV. r. alperes részére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ában írtak alapján megállapított, a kifejtett jogi tevékenységgel arányban álló összegű ügyvédi munkadíjat.

Észlelte továbbá a Fővárosi Ítéltábla, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során tévesen, a megállapítható 27.000 forint összegű elsőfokú eljárási illetékkal szemben 21.000 forint eljárási illetéket rótt le, így a hiányzó illeték megfizetésére köteles az illetékes adóhatóság felhívására.

Budapest, 2013. március 25.

. Hunyady Mariann s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.  
előadó bíró

Dr. Gál Judit s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróügyi ügyintéző